

Președintele Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării, deputatul Constantin Codreanu, a prezentat, pe 14 mai o declarație politică în Camera deputaților privind sprijinul pe care România are obligația să îl ofere persoanelor aparținând filonului cultural și lingvistic românesc indiferent de originea acestora, transmite Romanian Global News.

În declarația sa politică, deputatul Constantin Codreanu subliniază următoarele: "Legea nr. 299/2007 privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni, reglementează, între altele, "drepturile persoanelor (...) aparținând filonului lingvistic și cultural românesc, care locuiesc în afara frontierelor României, indiferent de modul în care aceștia sunt apelați", persoane "care aparțin filonului cultural și etnic românesc, existente în statele din vecinătatea României și alte state, care își asumă identitatea etnică, lingvistică și culturală română față de autoritățile române, indiferent de etnonimul folosit".

Noțiunile juridice de "filon lingvistic și cultural românesc", "filon cultural și etnic românesc" sunt literă de lege și nicio autoritate din statul român nu poate face abstracție de ele. Aceeași lege spune că prevederile ei se aplică pe baza încheierii de acorduri și programe cu statele în care există, între altele, persoane aparținând filonului lingvistic, cultural și etnic românesc sau de protocoale ale comisiilor mixte bilaterale, respectiv pe bază de reciprocitate și în conformitate cu prevederile Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale, ale Raportului privind tratamentul preferențial acordat minorităților naționale de către statul înrudit, adoptat la 19 octombrie 2001, și cu recomandările Înalțului Comisar pentru Minorități Naționale al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa, pentru a asigura protecția identității culturale, etnice, lingvistice și religioase a acestor persoane.

Ce avem însă în realitate? Persoanele aparținând filonului lingvistic românesc din statele vecine României sau din Balcani, altele decât cele recunoscute ca aparținând minorităților etnice românești, sunt complet neglijate de autoritățile noastre guvernamentale. Potrivit celui mai complet și mai recent studiu fundamental în domeniu – mă refer la Teza de doctorat a românului basarabean Dorin Lozovanu intitulată "Populația românească din Peninsula Balcanică. Studiu uman geografic", apreciată în 2008 cu distincția Magna cum laude la Universitatea Alexandru Ioan Cuza din Iași – persoanele aparținând filonului lingvistic românesc, apelate de regulă cu exonimele karavlahi, vlahi-rudari, băieși sau volohi etc. au româna drept limbă maternă. Acești oameni vorbesc româna în prezent, așa cum au vorbit-o strămoșii de-a lungul sutelor de ani. Ei sunt prezenți în număr mare, greu de neglijat, în Bulgaria, Ungaria și Croația, state ale Uniunii Europene, dar și în state extracomunitare ca

Macedonia de Nord, Bosnia și Herțegovina, Serbia sau Ucraina.

Trebuie să precizăm că exonimele rudari și băieși sunt, la bază, denumiri ocupaționale, nu etnice. Cercetătorul basarabean, care a făcut cercetări la fața locului și a întocmit hărți ale răspândirii acestor vorbitori nativi de limbă română, estimează că aceștia ar fi între 500 de mii și 1 milion de persoane. De regulă, la recensăminte, autoritățile îi înregistrează ca bulgari, respectiv, maghiari, croați, macedoneni, bosniaci, sârbi sau ucraineni, în niciun caz ca români, ceea ce distorsionează grav realitatea. În cazul în care nu se reușește înregistrarea lor ca parte a națiunilor titulare, ei sunt înregistrați, la fel de distorsionat, oricât ar protesta, ca țigani sau romi".

Președintele Comisiei pentru comunitățile de români din afara granițelor țării a făcut în declarația sa politică referiri la afirmațiile recente ale domnului Dimitar Marinov, președintele Asociației Vlahilor Rudari din Bulgaria, înregistrate în anul 2003 de Tribunalul regiunii Varna care că, după prăbușirea comunismului, autoritățile bulgare practică manipularea identitară a populației care a avut dintotdeauna și are și astăzi limba română drept limbă maternă, pentru a împiedica apariția în statisticile oficiale bulgare a unei minorități românofone robuste numeric și îndreptățite să-și ceară drepturile culturale, școlare, bisericesti și naționale prevăzute de cadrul european și internațional în materie de minorități. Deci, acești minoritari de limbă română sunt transformați samavolnic în ceea ce etnologii numesc în limbaj profesional "minoritate discretă" sau "minoritate manipulată identitar". Nu există nicio dovadă că acești oameni ar fi vorbit vreodată vreă altă limbă decât româna. Majoritatea dintre ei resping cu fermitate identitatea țigănească/romă, bazându-și poziția pe faptul că nu au vorbit niciodată o altă limbă decât româna, că au un mod de viață total diferit de cel al romilor, că au tradiții populare și port identice cu ceilalți români și total diferite de ale romilor. De remarcat și faptul că majoritatea absolută a romilor înșiși resping și au respins întotdeauna ideea că vorbitorii de limbă română din statele de răspândire ar fi țigani.

Constantin Codreanu: "Cunoaștem că autoritățile sovietice de ocupație au încercat să fabrice o așa-zisă limbă "moldovenească" diferită de română, asupra căreia se mai insistă doar în teritoriile de est ale Republicii Moldova ocupate militar de Federația Rusă și care impune cu forța alfabetul rusesc, precum și în Ucraina, care rămâne tributară politicilor lingvistice sovietice de fragmentare a comunității de limbă română. Vedem cum aceeași cauză a fost preluată de autoritățile sârbe care se căznesc să fabrice, sub ochii noștri, o nou-nouță limbă așa-zisă "vlahă" diferită de română.

Trebuie să observăm și faptul că nici autoritățile maghiare nu au rămas în urmă și au inventat deja o așa-zisă limbă "băiașă" diferită de română, în care au început să tipărească manuale și

cărți cu ortografie maghiarizantă, pentru a sugera preținsele diferențe față de limba română. De fapt, ținta reală a acestor autorități străine este delegitimarea României ca stat înrudit și inhibarea oricărei intenții firești a României de a interveni în sprijinul acestor persoane care în mod evident și incontestabil aparțin filonului lingvistic românesc și vorbesc graiuri locale, nici măcar dialecte istorice, ale limbii române".

Ce face țara noastră pentru aceste minorități înrudite în sensul tratamentului preferențial pe care li-l datorează în spiritul normelor europene? Practic, nimic. Le neglijează cu vinovată și absurdă încăpățănare. Niciun alt stat nu ar proceda la fel într-o situație similară. A văzut cineva vreă reacție a Guvernului nostru sau a diplomației române, bunăoară, față de tentativele guvernului maghiar, care le alocă romilor din județele noastre din Transilvania mii de burse identitare pentru a se declara maghiari și care încearcă în același timp să creeze o așa-zisă limbă "băiașă" diferită de română? Evident, nu, pentru că Guvernul nostru și diplomația noastră și-au pierdut, din păcate, capacitatea naturală de reacție la asemenea fenomene de manipulare identitar-lingvistică.

Este firesc să ne întrebăm ce avem de făcut în această situație? E simplu. Soluția ne este oferită chiar de legislația noastră în vigoare, dar și de documentele Consiliului Europei. Este necesar ca Guvernul României să înceapă să se preocupe de situația lingvistică și culturală reală a tuturor persoanelor aparținând filonului lingvistic și cultural românesc din Europa Centrală și de Sud-Est, inclusiv din Balcanii de Vest. Al doilea pas ar consta în luarea de atitudine politică fermă atât pe plan bilateral, cât și pe plan european, mai ales în cadrul Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei responsabil de monitorizarea situației minorităților lingvistice sau culturale. În mod firesc, al treilea pas ar consta în informarea acestor persoane vorbitoare de limbă română asupra drepturilor acestora garantate de legislația română și să deruleze proiecte cultural-identitare în beneficiul lor. Nimeni și nimic nu ne poate împiedica să procedăm astfel, în spirit european de corectitudine și bună vecinătate, a cărui componentă obligatorie este grija pentru situația minorităților lingvistice înrudite și asigurarea efectivă a drepturilor acestora".

La finalul declarației politice, deputatul Constantin Codreanu a menționat faptul că ținând cont de cele descrise mai sus, va interpela Guvernul și Ministerul Afacerilor Externe asupra situației reale a persoanelor aparținând filonului lingvistic și cultural românesc din statele vecine și Balcani, cerând intervenția promptă și principială a autorităților guvernamentale în sprijinul acestor minorități înrudite.

"Dacă diplomația română și Guvernul nostru și-ar depăși indiferența față de persoanele aparținând filonului lingvistic și cultural românesc, situația s-ar schimba cu certitudine. Credem

Persoanele aparținând filonului cultural și lingvistic românesc trebuie să beneficieze de sprijinul statului

Scris de București, România / Romanian Global News
Vineri, 17 Mai 2019

că a sosit timpul unei asemenea schimbări", a concluzionat Constantin Codreanu.